

Monumentnummer*: 46919

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 24 juni 1985
Kadaster deel/nr: 4939/40

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Bovenkarspel	Stede Broec	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Bovenkarspel	Peperstraat bij 34

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
STEDE BROEC	C	3822		
STEDE BROEC	C	3828		
STEDE BROEC	C	4687		
STEDE BROEC	C	4571		

*Rijksmonumentomschrijving***

Uit 1923-24 daterende overhaal, bestaande uit twee tegenovergestelde U-vormige betonnen sluisdommen met gemeenschappelijke middenwand, met schotbalkspanningen in de lange wanden en met twee smalle bruggen aan de korte zijde, en een in staal uitgevoerde, elektrisch te bedienen hijsinstallatie met draagkooi, bestemd om schepen uit het hooggelegen water van de Kolk naar de laaggelegen Westwortelsloot - en andersom - over te brengen, en uitgevoerd door firma P.M. Duyvis te Koog aan de Zaan - met inbegrip van het bedieningshuis op het damhoofd nabij de Westwortelsloot - en wat betreft de waterbouwkundige werken door de firma Bruinsma & de Boer te Enkhuizen.

De loopkraan met hijsinstallatie is uitgevoerd in geklonken staal, met dwars- en kruisverbanden tussen de portalen, waartussen de aan staaldraden opgehangen draagkooi zowel horizontaal als verticaal kan worden voortbewogen; buiten de portalen zijn twee hoge loopbruggen met stalen leuning, voorzien van kruisverbanden, aangebracht; de eigenlijke hijsinstallatie wordt afgedekt door een bolrond dak van plaatijzer.

Het blokvormige, door een alom overstekende luifel afgedekte bedieningshuis op de damwand is deels in baksteen, deels in beton opgetrokken, met een poortvormige onderbouw en rondom een loopruimte, voorzien van een stalen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

buis-leuning en verbindingstrap aan de Z-zijde; de toegang bevindt zich in de korte W-gevel, terwijl aan de beide waterzijden een grote vensterpartij is aangebracht in een stalen kozijn met dito onderverdeling, en aan de blinde O-gevel een klok. Een tweede, mogelijk later gebouwd, bedieningshuis in vergelijkbare trant, doch zonder onderbouw, bevindt zich aan de N-zijde van het wigvormige, met klinkers bestrate havenhoofd dat met beton is versterkt (Grote Kaai 34).

De beide bruggen over de overhaalkolken - een hoge aan de Kolkzijde en een lage, schuingeplaatste aan de poortzijde - zijn uitgevoerd met stalen balken en leuning en houten wegdekken.

Elektrisch aangedreven overhaal met bijbehorende constructies - loopkraan, damwanden, bruggen, bedieningshuizen - van algemeen belang uit oogpunt van civiele techniek als zeldzaam voorbeeld van een dergelijk hefwerk voor schepen alsook uit historisch oogpunt wegens de situering op een plaatst waar al in de 17e eeuw een overhaal - met raderen - was aangebracht ten behoeve van de met Enkhuizen concurrerende haven.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Scheepshulpmiddel

Functie